

2021-04-07

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2020/1055

Kommunstyrelsen

Motion – Kommunövergripande plan för att motverka hemlöshet

Motion den 16 november 2020 av Tomas Ottosson och Fredrik Holmqvist (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår föreslagen i motionen eftersom ett aktivt arbete för att motverka hemlöshet redan pågår. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Av den hemlöshetskartläggning som genomfördes 2019 framgår att det fanns 507 personer i hemlöshet i Nacka. Utifrån kartläggningen föreslår representanter från Vänsterpartiet i sin motion att Nacka kommun upprättar en kommunal övergripande handlingsplan för att motverka hemlöshet i kommunen.

Ärendet har remitterats till socialnämnden samt arbets- och företagsnämnden och har beretts utifrån respektive nämnds ansvarsområde. Av nämndernas utredningar framgår att den gemensamma bedömningen är att det inte finns behov av en kommunövergripande handlingsplan för att motverka hemlöshet. En kommun har inte någon allmän skyldighet att ordna bostad åt invånarna, men kommunen har det yttersta ansvaret för att de som bor och vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver samt att kommuninvånarna tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Kommunen erbjuder därför bland annat stödinsatser till personer med särskilda svårigheter som saknar egen bostad samt bedriver ett arbete för att motverka hemlöshet till alla invånare. Med hänvisning till att det redan pågår ett aktivt arbete i kommunen för att motverka hemlöshet är den samlade bedömningen att förslagen i motionen bör avslås.

Förslagen i motionen

Initiativtagarna Tomas Ottosson och Fredrik Holmqvist (V) föreslår att:

- Nacka kommun upprättar en kommunal övergripande handlingsplan med en nollvision som mål, dvs att ingen medborgare i Nacka ska behöva leva i hemlöshet.
- Planen ska följas upp varje år med en kartläggning av antal hemlösa.

- Kartläggningen ska ligga till grund för en årlig utvärdering och anpassning av stödet till de hemlösa efter rådande situation.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Motionen har remitterats till socialnämnden samt arbets- och företagsnämnden. Nedan framgår i korthet vilka synpunkter nämnderna har lämnat. Därefter har stadsledningskontoret gjort en samlad bedömning.

Socialnämnden

Socialnämnden föreslår att förslagen i motionen avslås eftersom ett aktivt arbete för att motverka hemlöshet redan pågår.

Av beslutsunderlaget till nämnden framkommer att varje kommuninvånare i första hand är skyldig att försörja sig själv och sin familj inom ramen för sin förmåga. I detta ingår också ansvar för att ordna sin egen bostad, utifrån de förutsättningar som råder på bostadsmarknaden. En kommun har inte någon allmän skyldighet att ordna bostad åt invånarna som saknar egen bostad. Kommunen har dock enligt socialtjänstlagen det yttersta ansvaret för att människor som bor eller vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Kommunen har en skyldighet att tillförsäkra kommuninvånarna en skälig levnadsnivå. Socialnämnden kan i särskilda fall vara skyldig att tillhandahålla en bostad som bistånd. Det kan handla om personer som har behov av stöd för att klara att bo i en bostad eller för särskilt utsatta grupper. Socialnämnden har exempelvis ett särskilt ansvar för personer med fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar och personer som är utsatta för våld i nära relation. En individuell bedömning görs och tillhandahållande av bostad kan endast beviljas för att den enskilde ska uppnå skälig levnadsnivå. Insatser såsom exempelvis socialt kontrakt, träningslägenhet, bostad först, stödboende och bostad med särskild service kan beviljas av socialnämnden till personer som inte själva kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt.

Socialnämnden har även en viktig uppgift när det gäller att förebygga hemlöshet. Det förebyggande arbetet handlar exempelvis om att erbjuda information och erbjuda stödinsatser. Socialnämnden kan exempelvis erbjuda stöd att söka bostad, stöd att hantera sin ekonomi, vräkningsförebyggande insatser, hjälp att tillsätta god man eller förvaltare och personligt ombud vid behov.

Sammantaget så bedömer socialnämnden att det inte finns behov av en kommunövergripande handlingsplan för att motverka hemlöshet. Socialnämnden föreslår att förslagen i motionen avslås eftersom ett aktivt arbete för att motverka hemlöshet redan pågår.

Arbets- och företagsnämnden

Arbets- och företagsnämnden föreslår att förslagen i motionen avslås eftersom nämnden har ett pågående arbete som avser att motverka hemlöshet.

Av beslutsunderlaget till nämnden framkommer att arbets- och företagsnämnden inte bedömer att det finns ett behov av att införa en handlingsplan på kommunövergripande nivå som motverkar hemlöshet. Kommunen har inte en skyldighet att förmedla bostäder åt medborgarna. Under särskilda omständigheter kan en bostad beviljas för att den enskilde ska uppnå en skälig levnadsnivå enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för fullgörande, uppföljning samt utvärdering av uppgifter som enligt lag eller författning ankommer på socialnämnd eller annars åligger kommunen avseende mottagande av flyktingar, inkluderande ensamkommande barn och ungdomar. Det innebär att kommunens skyldigheter enligt lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen) ligger inom arbets- och företagsnämndens ansvarsområde. Arbets- och företagsnämnden ansvarar för att nyanlända nackabor med uppehållstillstånd som anvisas får en bostad. Arbets- och företagsnämnden ansvarar även för tillfälligt boende enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen för den enskilde som bedöms vara berättigad till ekonomiskt bistånd.

Arbets- och företagsenheten kan erbjuda boendeinsatser i form av genomgångsbostad, tillfälligt boende eller boendelösning för ensamkommande barn och ungdomar fram till den dag de fyller 21 år. De kan också erbjuda stödinsatser i form av stöd att söka boende, case manager eller kommunvägledare. Utöver det beskrivs att individer inom kommunen kan få stöd att hantera sin ekonomi, vräkningsförebyggande insatser, hjälp att tillsätta god man eller förvaltare eller personligt ombud.

Sammantaget så bedömer arbets- och företagsnämnden att förslagen i motionen bör avslås eftersom nämnden har ett pågående arbete som avser att motverka hemlöshet.

Stadsledningskontorets samlade bedömning

Stadsledningskontoret konstaterar att både socialnämnden och arbets- och företagsnämnden är eniga om att förslagen i motionen ska avslås. Både socialnämnden och arbets- och företagsnämnden nämner att kommunen inte har en skyldighet att förmedla bostäder åt medborgarna, men under särskilda omständigheter kan bevilja en bostad för att den enskilde ska uppnå en skälig levnadsnivå enligt socialtjänstlagen. Båda nämnderna framhåller att det pågår ett aktivt arbete för att motverka hemlöshet inom respektive nämnd. Sammantaget så föreslås kommunfullmäktige att avslå förslagen i motionen eftersom ett aktivt arbete för att motverka hemlöshet redan pågår.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Föräldrar har huvudansvaret för att säkerställa nödvändiga levnadsvillkor för sina barn och ansvarar för att barnens behov och rättigheter blir tillgodosedda. Det innebär bland annat frågor som rör barns boende.

Hemlöshet och osäkert boende får negativa konsekvenser för barns hälsa och utveckling. Trygghet och kontinuitet är av grundläggande betydelse för barns utveckling. Socialtjänsten måste vara särskilt uppmärksam på barns behov och beakta barns bästa vid ostabila boendelösningar då de är extra utsatta. Barnfamiljer är därför en prioriterad målgrupp för bland annat det vräkningsförebyggande arbetet och för insatsen socialt kontrakt inom socialnämnden. Arbets- och företagsnämnden anger att barnfamiljer i Nacka som drabbas av akut hemlöshet alltid erbjuds ett tillfälligt boende.

Handlingar i ärendet

- Bilaga 1 Motion - Kommunövergripande plan för att motverka hemlöshet, den 16 november 2020 av Tomas Ottosson och Fredrik Holmqvist (V)
- Bilaga 2 Protokollsutdrag från socialnämnden den 27 april, 2021, § 42
- Bilaga 3 Protokollsutdrag från arbets- och företagsnämnden den 28 april, 2021, § 20

Karin Kollberg
Social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Therese Råckle
Kvalitetsutvecklare
Kvalitet och stöd, omsorgsenheten